

Johan Neeskens, en fora de joc

Segons *Enciclopèdia.cat*, durant el mandat d'Agustí Montal i Costa com a president del Futbol Club Barcelona, l'equip de futbol va guanyar la lliga 1973-1974 amb Johan Cruyff, Hugo Sotil i Johan Neeskens. Amb els dos primers, d'acord, però no pas amb el tercer, que es va incorporar a l'equip la temporada següent i no va obtenir cap campionat de lliga.

Versió catalana coixa

Versió catalana d'*El Periódico*. 30 de setembre. Títol: "David Benioff barreja humor i horror a 'Ciudad de ladrones'". I al text veurem que l'autor nord-americà ha publicat la novel·la *Ciudad de ladrones* a Seix Barral. L'edició catalana del diari amaga que l'autor també ha publicat la novel·la *Ciutat de lladres*, a Columna.

Invisible Romeu i Figueras

Peu de foto de la fotografia de l'arxiu familiar de Carles Cardó reproduïda a la part inferior de la pàgina 133 del llibre *A l'entorn de Carles Cardó*, de Lluís M. Moncunill, editat per Cossetània: "El Guinardó, Barcelona. Carles Cardó amb un amic, Nadal del 1953". Aquest amic és Josep Romeu i Figueras, amb el qual Cardó va publicar, com recorda l'autor al text, el llibre *Tres estudis sobre literatura catalana*, a l'editorial Rialp de Madrid, l'any 1955.

Extradició a extradir

El DIEC2 manté la definició del mot *extradició* com en temps de Pompeu Fabra, i això vol dir que una persona no pot ser extradita –*extradir* és "lliurar per extradició"– a un país que no sigui el seu: "Acció de lliurar un reu refugiat en un país estrany al govern del seu país, en virtut de reclamació d'aquest." Per sort, la GEC i el GD62 saben que una persona pot ser extradita a un país estrany, com passa tan sovint. Si has comès un delicta a Itàlia i ets francès, pots ser extradit a Itàlia.

Primera història exhaustiva sobre els orígens i el creixement de la Diada de l'Onze de Setembre

La primera referència a l'Onze de Setembre com a data assenyalada en el procés històric català i com a possible referent reivindicatiu es troba al poema anònim "Lo dia Onse de setembre de mil set-cents catorse", datat a Barcelona el 3 de gener del 1869. S'hi formulen reivindicacions lingüístiques d'una radicalitat indiscutible: "Torni la nostra llengua / a ser la llengua oficial." També, de manera menys precisa, s'hi reclama un canvi de política administrativa, reivindicació que amb el temps es convertí en l'eix central de la Diada.

Pere Anguera, catedràtic d'història contemporània a la Universitat Rovira i Virgili, ens ho fa saber en un llibre de documentació colossal dedicat a reportar el procés de creació i creixement de la Diada, *L'Onze de Setembre. Història de la Diada (1886-1938)*. El volum ha estat coeditat pel Centre d'Història Contemporània i les Publicacions de l'Abadia de Montserrat. El llibre engega la col·lecció "Fets i personatges".

L'autor ha resseguit a fons la premsa de l'època, tant la de Barcelona com la comarcal, i això li ha permès d'explicar amb detall les repercussions de la festa i el paper que va tenir en el procés de desvetllament nacional.

El primer acte vinculat a la commemoració de la caiguda de Barcelona i les seves conseqüències polítiques es convocà el 1886. Diversos socis del Centre Català, presidit per Valentí Almirall, la primera entitat catalanista de llarga vida i ben travada estructura, organitzaren un funeral a Santa Maria del Mar. Els impulsors en foren en bona part el sector de joves radicals que al cap de poc més d'un mes, a final d'octubre, fundaren el Centre Escolar Catalanista i el 1887 convergiren a la Lliga de Catalunya. Jaume Collell,

que va dir la missa, va veure com el sermó era prohibit pel bisbe de Barcelona, Jaume Català, instigat pel capità general Martínez Castro amb l'excusa que el temple no havia de ser un club polític. Això va encendre la premsa catalanista. Collell mateix va protestar, en un article publicat a *La Veu del Montserrat*.

Aquest acte, però, va tenir precedents, reporta Pere Anguera. La iniciativa del primer precedent pertany a l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques, que el 1879 organitzà una vetllada literària en honor de sant Jordi, que tingué continuïtat els anys següents. Ben aviat, tot i mantenir-se la celebració cívico-religiosa de Sant Jordi, el component més polititzat es traslladà a l'11 de setembre. Pere Anguera constata també que el primer homenatge als defensors de Barcelona durant el setge borbònic fou la iniciativa de Víctor Balaguer de dedicar un carrer de l'Eixample a Rafael Casanova, iniciativa sorgida d'Antoni Bofarull en un banquet celebrat el 1884 per festivar la inauguració del monument a Aribau. I el pioner de la rememoració periodística va ser Josep Narcís Roca Ferreras, que el 14 i el 16 de setembre de 1879 publicà dos articles al diari *La Publicidad*.

EL TEMPS
Poemes patriòtics de Pitarrà i Ventura Gassol han acompanyat els actes de la Diada. Pere Anguera en refà la història.

Lluís Bonada